

СЭТГҮҮЛЧДИЙН ФОКУС ГРУППЫН СУРГАЛТ
Х.НАРАНЖАРГАЛ, "ГЛОБ ИНТЕРНЭШНЛ" ТӨРИЙН БУС
БАЙГУУЛЛАГА

Эрх зүйн боловсролыг сайжруулах хөтөлбөр

Хэвлэл мэдээллийн бүтээгдэхүүн

Хэвлэл мэдээлэл давамгайлсан нийгэм

- Санал бодлоо илэрхийлэх боломж
- Нийгмийн ухамсар, сэтгэлгээ төлөвшүүлэх
- Яриа хэлэлцүүлэг өрнүүлэх
- Иргэдийн оролцоог хангах

Сэтгүүлчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа

- Ард түмний нэрийн өмнөөс ажиллаж, тэдний сонирхол, шаардлагыг илэрхийлнэ.
- Ардчиллын зарчмыг хэрэгжүүлнэ (янз бүрийн байр суурь, үзэл бодол, нийгмийн янз бүрийн давхарга)
- Ардчиллын зарчмыг бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэхийн тулд олон нийтийг соён гэгээрүүлнэ.
- Иргэдийн ухамсрыг төлөвшүүлнэ (эрх, эрх чөлөөгөө эдлэх)

ХМХ-ийн үйлчилгээ

Мэдээлэх	Соён гэгээрүүлэх	Зугаацуулах
Мэдээ Ярилцлага Нийтлэл, өгүүлэл Нэвтрүүлэг/баримтат Мэдээллийн сэтгүүл ГЭХ МЭТ	Сургалтын ролик Баримтат кино Сургалтын драм Реклам ГЭХ МЭТ	Реалити шоу Шоу/хэлэлцүүлэг Уралдант тэмцээнт гэх мэт Драм Шог зураг

Мэдээллийн хэлбэр

- Сэтгүүл зүйн мэдээлэл
- Пи- ар- нийтийн харилцаа
- Зар сурталчилгаа

Мэдээллийн драматург

- Сайн байна уу?
- Юуных нь сайн байх вэ?
- Яасан? Бие чинь зүгээр үү?
- Би бүр галзуурах нь. Чи мэднэ ш дээ. Би Баяраагийн төлөө яаж зүтгэдэг билээ?
- Тэгээд?
- Нэг хүүхэнтэй бааранд наргиж байна гэнэ. Би одоо очиж, миний араар яаж тавьдгийг үзүүлээд өгнө өө.

Драмын бүтэц

Эхлэл	Дунд хэсэг	Төгсгөл
Удиртгал	Өрнөл	Тайлал
Зангилаа	Хямрал	Үр дүн
	Туйл	

Баримтат

Эхлэл	Дунд хэсэг	Төгсгөл
<ul style="list-style-type: none">• Үндсэн мэдээлэл• Хөндөх асуудал• Оролцогсдыг танилцуулах <p>Үзэгчдийн сонирхлыг татахаар байх, богино байх</p>	<ul style="list-style-type: none">• Баримт сэлт, нотолгоо• Нөхцөл байдал зөрчилдөөнтэй бол түүнийг тодруулах• Тухайн асуудлын талаар эерэг мэдээлэл байгаа бол эхлээд сөрөг мэдээллээ хэлэх. Энэ нь драмын зөрчилтэй адил. Гэхдээ хэн нэгнийг нөгөөтэй нь хэрэлдүүлэх гэсэн үг биш. Үр дүнд хүргэх бүтцийн элемент юм. <p>Үзэгчдийн сонирхлыг байнга татах</p>	<ul style="list-style-type: none">• Зөрчилдөөнийг шийдвэрлэх• Асуудлын учиг, гогцоог тайлах

Мэдээ

- Цаг үеийн (шинэ)
- Тохиромжтой, зохимжтой
- Цуутай (олны танил хүмүүс, юс үзэгдэл)
- Ер бусын (хамгийн хачирхалтай, хамгийн эмгэнэлтэй, хамгийн хөгтэй, хамгийн анхны, сүүлийн, урт гэх мэт)
- Зөрчил, зөрчилдөөнтэй
- Нөлөөтэй
- Цар хүрээтэй

Ярилцлага

- Мэдээлэл авах хэрэгсэл
- Бичлэгийн эх сурвалж
 - “Тодорхой цаг хугацаанд болж өнгөрдөг, тодорхой зорилго, чиглэл бүхий асуулт, хариулт солилцох үйл явц”
- Мэдээллийн
- Баримтын
- Үзэл бодлын
- Хөрөг/Хувийн

Реклам

Асуудал + Шийдвэрлэл=Аз жаргал

Мэдээлж, зугаацуул!

Сургалтын аудио, видео

Бүрэлдэхүүн хэсэг

- Танилцуулга
- Уран сайхны
- Зөвлөмж
- Үйлдэлд дуудах
- Дүгнэлт

Бичлэгийн хэв маяг:

- Хэвлэгдэхэд зориулагдсан
- Хүч оруулах

Мессеж тодорхойлох

Мэдээлэл харилцааны шинжлэх ухаанд мессеж гэдэг нь эх сурвалжаас хүлээн авагчид илгээж буй мэдээлэл юм.

Тодорхойлолт:

- Мэдээлэл харилцааны аливаа аргаар дамжуулахад тохиромжтой хэлбэрээр бэлтгэсэн аливаа санаа бодол, санаа
- Эхлэл, төгсгөл нь тодорхойлогдсон эсвэл, ойлгомжтой мэдээллийн дурын хэмжээ

Мессеж тодорхойлох зарчим

- Түүх
- Айдас төрүүлэх
- Үр дүнгийн хоёр хэлбэр
- Саад бэрхшээлд анхаарлыг нь хандуулах
- Итгэл
- Нийгмийн нөлөө
- Буруу төсөөлөл, буруу ойлголтоор дамжуулах
- Үнэ цэнэд тулгуурлах
- Тоо баримтаар булахын хэрэггүй
- Аюул
- Сэрдэлтийг цайруулах
- Давталт
- Бодитой байх

Зохиол бичих (видео)

Дүрс	Яриа/тайлбар	Чимээ/хөгжим	Хугацаа
Бороо орно	Энэ борооны дусал хүний нулимс адил	Под под дуслах чимээ	10 сек

Хэлэлцүүлэг/шоу

- **Ток шоуны шинж:**

- Зочин, үзэгч, хөтлөгч
- Түүх(болсон явдал, жишээ, баримт) байна
- Нийгэм, улс төр, хүмүүсийн хувийн амьдралтай холбоотой тулгамдсан асуудлыг хөндөнө.
- Тухайн учир шалтгаанаас үүдэн сонгож авсан асуудлын талаар хүмүүс өөр өөрийн үзэл бодлыг илэрхийлнэ.
- Хүмүүсийн идэвх оролцоо маргаан хэлэлцүүлгийн өрнөлтөд нөлөөлнө
- Өрнөх яриа нь аливаа цуурхал, шинжлэх ухааны тоо баримтаас илүү хувь хүмүүсийн амьдралын туршлага дээр үндэслэгддэг тул оролцогсдын сэтгэл хөдлөл чухал ач холбогдолтой.
- Хямд бүтдэг. Ток шоууг заавал оргил цагт явуулах шаардлагагүй. Өдрийн цагаар, эсвэл үдэш оройн цагаар ч нэвтрүүлж болно.
- Ток шоу гол төлөв эфирт шууд явдаг. Эсвэл яг эфирийн өмнө бичлэг хийдэг тул эвлүүлэг хийх шаардлагагүй.

Зохиол

№	Эхлэх цаг, минут	Камерт/ дэлгэцэд	Агуулга	Үргэлжлэх хугацаа
1	21.30	Засвтавка	Хөгжим	10 сек
2	21.30.10	Дүрсэн өгүүлэмж	Текст	30 сек
3	22.30. 40	Эмэгтэй хөтлөгч	Нэвтрүүлгийн сэдэв, зорилгыг танилцуулна	20 сек
3	22.40	Эрэгтэй хөтлөгч	Нэвтрүүлэгт оролцогсдыг танилцуулна	30 сек

Зохиол

Хугацаа	Эхлэл	Хэмжээ
8:00	Хөтлөгч	30 сек
8:00:30	Хөгжим	3 мин 30 сек
8:04:00	Vox pops	

Анхаарал тавьсанд баярлалаа

www.globeinter.org.mn

www.upr-mongolia.mn